

Mitte mingid toimingud, aeg ega koht ei saa meid takistada palvetamast.

Jumala palge ees palvetab see, kes palvetamise ajal süveneb endasse ja ei oma midagi ühist maailmaga, vaid toob iseendasse üle taeva ja ajab hingest välja kogu maise mõtlemise. Peab palvetama nii, et koondanud ja püüelnud kõik oma mõtted ühele, hüüda Jumalat rõhutud südamega ja mitte paljundades sõnu, mitte venitades palvetamist, vaid rääkides lihtsalt ja vähe. Meie palvete kuulmine ei sõltu sõnade rohkusest, vaid mõistuse erksusest, nii nagu seda on näha Anna, Samueli ema, palvetest. Palju juhtub meiega mitte meie tahtmise järele, nagu ühiskondlikes, nii ka isiklikes asjades, seepärast on ainus, et me eelistame oma elulistele asjadele vaimseid harjutusi. Kas sa tõesti ei tea, kui sina, tulnud siia (kirikusse), kummardusid Jumala ees ja oled osaline meie nendes harjutustes, et siis laabuvad palju edukamalt sinu kätetööd? Aga sina ütled: “Mul on väga palju elulisi tegemisi”. Nende pärast, vähemalt, tule siia, et saanud palve läbi Jumalaga osaduse, väljud sa siit, omades Jumalat abilisena ja selliselt, kaitstuna Tema parema käega, oleksid kättesaamatu demonitele. Kuna, kui võtad osa ühisest palvest, kui nõuad endale Jumalat abiliseks ja kaetuna Tema soomusega väljud siit, siis ei saatan, ei kurjad inimesed, kes püüavad halba teha ja valetada sinu peale, ei julge sulle vastu seista. Aga kui sa väljud kodust otse oma tegemistele ja ei ole kaitstud selle Jumala relvaga, siis oled kõigile oma vaenlastele hästi kättesaadav. Ära räägi mulle, et inimesele, kes on kogu aeg seotud tegemistega, ei ole võimalik terve päev mööda saata palvetades... Võib, ja kui lihtsalt!.. Palvetamisel ei ole vaja niivõrd häält, kuivõrd mõtet; mitte käte ülestõstmist, kui mõttes ülendamist; mitte välist ilmet, kui sisemist tähendust. Nii ka Samueli ema Anna ei palvetanud valjusti, kuid oli kuuldud sellepärast, et ta palju kisendas südames, sest on öeldud: *ta häält ei olnud kuulda (1 Sa. 1:13)*, kuid Jumal võttis teda kuulda. Ärgem siis vabandagem end sellega, et ei ole mugavusi palvetada inimesel, kes on seotud eluliste toimetustega ja elab palvemajast eemal, sest kus sa ka ei oleks, võid sa igal pool üles seada oma altari; sellele ei saa vastu seista mingi aeg ega koht. Kui ainult sinu vaim on lõkkele löönud palvest, siis, kuigi sa ei kummardu maani, ei tõsta üles käsi ja ei löö endale vastu rinda, ongi su palve täiuslik. Sellisel moel võib, minnes väljakule, käies tänavatel, palvetada pidevalt; võib tööjuures istudes ja tehes oma tööd pühendada oma vaim Jumalale; sulane ja kaupmees ja oma kodus püsiv, võib, ütlen ma, palvetada pidevat ja hoolsat palvet, kui juba ei saa minna kirikusse: sest Jumal ei vaata koha peale, vaid nõuab meilt ainult ühte – sooja tunnet ja endasse süvenenud vaimu. Nii ka püha Paulus ei olnud pühakojas, vaid vangis, ja mitte püsti, mitte põlvili olles, vaid lamas selili (sest ta ei saanud teisiti ahelate tõttu, millesse olid kinni löödud tema jalad); kuid isegi selles asendis palvetas ta hoolsalt, ning raputas vanglat, heitis maha tema lukud ja võttis vangi vangla valvuri, kelle tõi hiljem pühale ristimisele. Samal moel ka Heseziel ei olnud püsti ja põlvili, vaid haiguse tõttu lamas voodis, kui, Pühakirja sõnade järgi, pöörates seina poole, hüüdis puhtast südamest ja leegitsevas palves Jumala poole, peatas Jumaliku määratluse oma elu lõpust, nõudis endale suurt järeleandmist ja sai tagasi kaotatud tervise. Ja röövel, kes oli risti löödud, nõudis lühikese palve läbi endale Taevariiki. Jeremia veeaugus ja Taaniel lõviaugus, Joonas valaskala kõhus, kui nad hüüdsid Jumala poole, pöörasid selle kaudu ära kõik hädad, mis neid ähvardasid ja võitsid taeva armu. Mida pead siis sina ütleva palvetades? Seda, mida Kaanani naine: “Issand, halasta mu peale! Mu tüdruku vaevab kuri vaim hirmsasti” (Mt. 15:22) Korda ka sina seda, ütle: “Issand, halasta minu peale, mu hinge vaevab demon hirmsasti; Halasta minu peale!” – See on lühike palve, kuid sisaldab endas tervet halastuse merd, aga kus on halastus, seal on kõik headus. Isegi, kui sa ei ole kirikus, ära jäta hüüdmast: halasta minu peale. Kui sa ei või huultega, siis hüüa mõttes:

kuna ka salajast palvet Jumal kuuleb. Palveks ei nõuta sinult erilist kohta: Jeremia oli veeaugus ja teda võeti kuulda; Hiob mädapaisetes ja Joonas valaskala kõhus, palve kaudu, võitsid endale Jumala armu; ühesõnaga, kus sa ka ei oleks – palveta kõikjal! Pühakoda ja palvetamise koht on sinus eneses. Iisraeli rahva ees oli meri, nende taga egiptlased, aga nende keskel Mooses, kes mitte midagi ei öelnud huultega, kuid sellegipoolest ütles Jumal talle. *”Miks sa minu poole kisendad?”* (2 Mo.14:15) Samuti ka sina, kui tuleb kiusatus, pöördu Jumala juurde ja hüüa Issanda poole. Ta ei ole inimene: miks siis otsida Teda mingist kohast? Ta on alati lähedal, *“kui kisendad appi ja tema ütleb: “Vaata, siin ma olen!”*”(Js.58:9) Sa ei jõua veel palvet lõpetada kui Tema annab sulle juba arstimist.

Niisiis, kui ainult puhastad oma vaimu mustadest himudest, siis kas sa oled teel või kohtus, võõrastemajas või töökohal või mingis muus kohas - kõikjal võid saada, mida oled palunud, kui pöördud palvega Jumala poole.

(Püha Johannes Kuldsuu teostest)